

Vragen & antwoorden van Vooruit

Na een doorlichting van de programma's voor de verkiezingen van 9 juni 2024 legde Ringland de partijen enkele specifieke vragen voor. Dit zijn de vragen voor en antwoorden van Vooruit.

1. Overkapping

Het verkiezingsprogramma van Vooruit heeft het over 'gezond boven alles' en schuift daartoe een rist waardevolle doelstellingen naar voren. Wat betekent dat specifiek voor de stadsbewoner in Antwerpen?

Dat gaat, ook voor Antwerpen, over leefbaarheid, levenskwaliteit en gezonde lucht in de stad door een beleid gericht op een duurzame modal shift waarmee wagens zoveel als mogelijk buiten de stad worden gehouden en mensen zich in de stad op een duurzame manier verplaatsen te voet, per fiets of met het openbaar vervoer. Daarvoor zijn goede randparkings nodig en investeringen (in plaats van de huidige besparingen...) in openbaar vervoer en verdere investeringen in fietspaden. Hoe we dat concreet zien, staat meer in detail uitgelegd in de antwoorden op vraag 2 over modal shift.

Antwerpen zit nog minstens tien jaar met de 'werf van de eeuw', een project met impact op de welvaart van heel Vlaanderen en de leefbaarheid van de grootste stad van Vlaanderen. Het verkiezingsprogramma van Vooruit onderschrijft het belang van natuur en open ruimte nabij leefbare wijken. Hoewel het programma geen melding maakt van het Toekomstverbond, kan Vooruit bevestigen dat het specifiek voor Antwerpen de leidraad blijft en uitgevoerd moet worden binnen de vooropgestelde timing?

Dat kunnen we inderdaad bevestigen. Het programma is uiteraard eerder op macro-niveau. Maar ons standpunt in verband met het Toekomstverbond is niet gewijzigd ten opzichte van de tussenkomsten die we deden in de voortgangsrapportages Oosterweel.

De aanleg van de Oosterweelverbinding en de overkapping van de noordelijke Ring werden al eerder concreet vastgelegd en de werken zijn begonnen. Gaat Vooruit ermee akkoord dat de volgende Vlaamse regering alle overige deelprojecten van het Toekomstverbond op de rails moet krijgen, zodat aansluitend op de Oosterweel-werf meteen begonnen kan worden met de overkapping van de zuidelijke Ring (tussen Bergerhout en de Kennedytunnel)?

Ja.

2. Modal Shift

Vooruit onderschrijft het STOP-principe: prioriteit voor stappers, daarna fietsers, vervolgens openbaar vervoer en ten slotte de auto. Hoe wil de partij dat concreet realiseren?

Vooruit wil verandering brengen in de stilstand waarin ons mobiliteitsbeleid zich bevindt en schuift daarvoor het principe van de 4 V's naar voren: Verschuiven, Verschonen, Verminderen en Verkeersveiligheid. Het STOP-principe past vooral binnen de luiken 'verschuiven' en 'verkeersveiligheid'. Verschuiven verwijst naar de duurzame modal shift die we moeten doorvoeren, waarbij we meer mensen die hun verplaatsing met de wagen maken moeten begeleiden naar duurzame vormen van mobiliteit zoals te voet, per fiets of met het openbaar vervoer. Dat doen we in de eerste plaats door meer te investeren in brede en veilige voet- en fietspaden en in een stipt, betaalbaar en toegankelijk openbaar vervoer van de hoogste kwaliteit. We moeten ook vaker voorrang geven aan stappers, trappers en openbaar vervoer, bijvoorbeeld via voetgangers- en fietszones in onze steden en door een betere doorstromingen van het openbaar vervoer met meer busbanen en eigen beddingen. Tegelijk moeten we mensen ook ontraden om al te vaak de wagen te nemen, zeker in de spits. Want daarmee dragen ze bij aan de ellendige files die ons land jaarlijks 5 miljard kosten. Daarom stelt vooruit een spitsheffing voor, een slimme kilometerheffing op de meest filegevoelige wegen en uren waarbij werkgevers verantwoordelijk zijn voor de kosten van woon-werkverplaatsingen van hun personeel. Tot slot moet ons verkeersveiligheidsbeleid ook consequent zijn met het STOP-principe, waarbij we zachte weggebruikers beter beschermen. Want ons land doet het niet goed op vlak van verkeersveiligheid en het aantal verkeersslachtoffers ligt nog steeds veel te hoog. Vooruit wil daarbij prioritair de 3 grote killers in het verkeer aanpakken: snelheid, afleiding en alcohol. Concreet stellen wij voor om de maximumsnelheid in de bebouwde kom te verlagen naar 30 km/u, gaan we voor nultolerantie op alcohol in het verkeer en willen we een betere controle op gsm-gebruik achter het stuur.

De modal shift 50/50 was al een doelstelling van de huidige regering. Zal Vooruit, bij eventuele regeringsdeelname, ervoor zorgen dat de effectieve realisatie daarvan wordt opgenomen in het regeerakkoord?

Absoluut. Want als we naar het resultaat kijken op het einde van deze legislatuur, blijkt die modal shift absoluut niet gerealiseerd. In de Antwerpse vervoerregio pendelde in 2022 nog altijd 58 procent van de werknemers met de auto naar het werk. Rond Gent wordt het percentage op 57 procent geschat. In de Vlaamse Rand gaat men uit van een kleine 59 procent. Dat hoeft natuurlijk niet te verbazen gezien het beleid van de Vlaamse regering, vooral dan als het gaat over de besparingen en afbraakbeleid bij De Lijn en de trage realisatie van fietsinfrastructuur. Vooruit wil opnieuw investeren in openbaar vervoer en de fouten van basisbereikbaarheid rechtzetten. We sturen de Vervoerregio's terug naar de tekentafel om ambitieuze plannen voor het openbaar vervoer op te maken die meer

reizigers bereiken en een échte modal shift realiseren. We stappen daarbij af van de budgetneutraliteit en trekken voldoende budget uit om de visie, ambities en concrete acties die de vervoerregio's in hun plannen naar voren schuiven, ook effectief in de praktijk om te zetten. We evalueren ook de structuur van de vervoerregio's en zorgen voor een betere vertegenwoordiging van de reizigers en het middenveld. We voorzien in de mogelijkheid om stedelijke agglomeraties meer zeggenschap te geven in de organisatie van het openbaar vervoer op hun grondgebied. Wat fietsinfrastructuur betreft, wil Vooruit de budgetten verdubbelen en de doorlooptijd voor procedures fors inkorten.

Het programma van Vooruit zet sterk in op de fiets en de uitbreiding van het openbaar vervoer. Wat betekent dat concreet voor Antwerpen?

De gevolgen van 2 legislaturen besparingen en een afbraakbeleid bij De Lijn zijn ook in Antwerpen zichtbaar. Oude bussen en trams die om de haverklap uitvallen en mensen die daardoor in de kou blijven staan, versleten tramsporen waardoor trams niet of enkel met een lagere snelheid kunnen rijden, premetrotunnels die voor jaren dicht gaan omdat er renovatiewerken nodig zijn,... Opnieuw investeren in openbaar vervoer en werken op de doorstroming van het openbaar vervoer, zal de betrouwbaarheid en kwaliteit enorm vooruit helpen en daardoor een duurzame modal shift teweegbrengen die de leefbaarheid van de stad ten goede komt.

Wat de fiets betreft, erkennen we dat er deze legislatuur op Vlaams niveau enorme bedragen zijn uitgetrokken en dit een prioriteit was in het mobiliteitsbeleid. Jammer genoeg merken we de resultaten daarvan nog te weinig op het terrein, onder andere door de lage realisatiegraad van fietsinfrastructuur en de lange doorlooptijden. Het investeringspad moeten we absoluut verderzetten en de realisatiegraad moet hoger liggen. Maar we moeten ook denken aan de veiligheid van fietsers. Jammer genoeg vallen er nog te veel verkeersslachtoffers en zijn de fietsers de enige categorie weggebruikers waar het aantal slachtoffers en doden al enkele jaren in stijgende lijn zit. Werk maken van een goed verkeersveiligheidsbeleid dat onze zachte weggebruikers beschermt, onder andere via conflictvrije kruispunten en een lagere snelheidslimiet in de bebouwde kom, is voor ons een prioriteit.

3. Burgerparticipatie en cocreatie

Het Toekomstverbond toonde al aan dat cocreatie een grote meerwaarde betekent voor de kwaliteit van de ontwerpen. Het is bovendien vaak kostenbesparend. Hoe ziet Vooruit de rol en de financiering van burgerbewegingen zoals Ringland?

Zoals ook in het video-interview gezegd, is die cocreatie voor ons de belangrijkste pijler van het Toekomstverbond. Wij pleiten dan ook voor een sterke samenwerking tussen alle verschillende actoren, waarbij de burgerbewegingen van cruciaal belang zijn voor het welslagen en het draagvlak van het hele project.